ਭੂਗੋਲ (Geography) — ਅਹੰਕਾਰਪੂਰਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉੱਤਰ | ਭਾਗ 1 (Q1–Q35)

ਪ_ੵथਵੀ ਅਤੇ ਸੂਰਜੀ ਪਰਿਵਾਰ (Earth & Solar System)

ਪ_{੍ਰ}ਪਵੀ ਦਾ ਆਕਾਰ ਕੀ ਹੈ?

ਉ: ਪਠਾਨ ਗੋਲਾਕਾਰ (Oblate Spheroid)।

2. ਮੌਸਮਾਂ ਦਾ ਬਦਲਾਅ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਉ: ਧੁਰੇ ਦੀ ਝੁਕਾਵਟ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਦੇ ਗੇਰਦੇ ਪ੍ਰਦੱਖਣ ਕਰਕੇ।

3. **ਇਕਿਨਾਕਸ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?**

ਉ: ਜਦੋਂ ਦਿਨ ਤੇ ਰਾਤ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦੇ ਨੇ (21 ਮਾਰਚ ਅਤੇ 23 ਸਤੰਬਰ)।

4. ਸੂਰਜੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਗ੍ਰਹਿ ਹਨ?

ਉ: 8।

5. ਪ**਼थਵੀ ਤੇ ਜੀਵਨ ਕਿਉਂ ਸੰਭਵ ਹੈ?**

ੳ: ਹਵਾ, ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਠੀਕ ਤਾਪਮਾਨ ਕਰਕੇ।

ਚਟਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖਨਿਜ (Rocks and Minerals)

6. ਚਟਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਕੀ ਹਨ?

ੳ: ਆਗਨੀਚ, ਅਵਸਾਦੀ, ਪਰਿਵਰਤਿਤ।

7. ਆਗਨੀਚ ਚਟਾਨਾਂ ਕਿਵੇਂ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ?

ਉ: ਲਾਵਾ ਠੰਢਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ।

8. ਪਰਿਵਰਤਿਤ ਚਟਾਨ ਕਿਵੇਂ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ?

ਉ: ਤਾਪ ਅਤੇ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ।

9. ਚੂਨਾ ਪੱਥਰ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਚਟਾਨ ਹੈ?

ਉ: ਅਵਸਾਦੀ।

10. ਹੀਰੇ ਦੀ ਖਾਨ ਕਿੱਥੇ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ?

ਉ: ਮਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼।

ਭੂ-ਆਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਭੂ-ਸੰਸਕਰਣ (Landforms and Processes)

11. ਖੰਡਨ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਉ: ਚਟਾਨਾਂ ਦਾ ਟੁੱਟਣਾ।

12. ਨਦੀ ਦੇ ਕੱਟਣ ਨਾਲ ਕੀ ਬਣਦਾ ਹੈ?

ਉ: ਘਾਟੀ।

13. ਨੌਦੀ ਦੀ ਜਮਾਵਟ ਨਾਲ ਕੀ ਬਣਦਾ ਹੈ?

ਉ: ਡੈਲਟਾ।

14. ਮਸ਼ਰੂਮ ਚਟਾਨ ਕਿਵੇਂ ਬਣਦੀ ਹੈ?

ਉ: ਹਵਾ ਦੇ ਕੱਟਣ ਨਾਲ।

15. **ਮੋਰੈਨ ਕੀ ਹੈ?**

ਉ: ਹਿਮਨਦੀ ਨਾਲ ਲਿਆਇਆ ਮਿਟੀ-ਪੱਥਰ ਦਾ ਢੇਰ।

ਜਲਵਾਯੂ ਅਤੇ ਮੌਸਮ (Climate and Weather)

16. ਮੌਸਮ ਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਵਿਚ ਅੰਤਰ?

ਉ: ਮੌਸਮ ਛੋਟੇ ਸਮੇਂ ਲਈ, ਜਲਵਾਯੂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ।

17. ਹਰਾ ਘਰ ਪ੍ਰਭਾਵ (Greenhouse Effect) ਕੀ ਹੈ?

ਉ: ਵਾਯੂ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਗੈਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਾਪਮਾਨ ਦਾ ਵਧਣਾ।

18. ਪਵਨ ਕਿਉਂ ਚਲਦੀ ਹੈ?

ੳ: ਹਵਾਈ ਦਬਾਅ ਦੇ ਅੰਤਰ ਕਰਕੇ।

19. ਚਿਕਰਵਾਤ ਤੇ ਐਂਟੀ ਚਿਕਰਵਾਤ ਵਿਚ ਅੰਤਰ?

ਉ: ਚਿਕਰਵਾਤ ਵਿੱਚ ਹਵਾਈ ਦਬਾਅ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ, ਐਂਟੀ ਚਿਕਰਵਾਤ ਵਿੱਚ ਵੱਧ।

20. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਰਖਾ ਕਿੱਥੇ ਪੈਂਦੀ ਹੈ?

ਉ: ਮੌਸਿਨਰਾਮ, ਮੇਘਾਲਿਆ।

ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਤ (Water Bodies)

21. ਆਮ ਦਰਿਆ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਿੱਥੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

ਉ: ਪਹਾੜ ਜਾਂ ਹਿਮਨਦੀ ਤੋਂ।

22. ਛੋਂਟੀ ਦਰਿਆ ਜੋ ਵੱਡੀ ਨੂੰ ਮਿਲੇ — ਉਸਨੂੰ ਕੀ ਆਖਦੇ ਨੇ?

ਉ: ਸਹਾਇਕ ਨਦੀ (Tributary)।

23. ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਮੀ ਨਦੀ?

ੳ: ਗੰਗਾ।

24. ਸਮੁੰਦਰੀ ਲਹਿਰਾਂ ਨਾਲ਼ ਬਣੇ ਤੱਟੀ ਭੂ-ਆਕਾਰ?

ਉ: ਲੱਗੁਨ, ਬੀਚ, ਕਲੀਫ਼।

25. ਓਕਸਬੋਂ ਝੀਲ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

ਉ: ਪੁਰਾਣੀ ਦਰਿਆ ਦੀ ਮੋੜੀ ਹੋਈ ਧਾਰਾ।

ਕੁਦਰਤੀ ਊਰਜਾ ਤੇ ਸਰੋਤ (Resources & Energy)

26. ਨਵੀਨਕਰਣਯੋਗ ਸਰੋਤ ਕਿਹੜੇ ਹਨ?

ਉ: ਸੂਰਜੀ, ਹਵਾ, ਪਾਣੀ।

27. ਗੈਰ-ਨਵੀਨਕਰਣਯੋਗ ਸਰੋਤ?

ੳ: ਕੋਇਲਾ, ਪੈਟਰੋਲ, ਖਨਿਜ ਤੇਲ।

28. ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਕੀ ਹੈ?

ਉ: ਸਰੋਤਾਂ ਦਾ ਵਰਤੋਂ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ।

29. ਜੈਵਿਕ ਸੰਸਾਧਨ ਕੀ ਹੈ?

ਉ: ਮਨੁੱਖ, ਪਸ਼ੂ, ਪੌਦੇ।

30. ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕੋਇਲਾ ਖੇਤਰ?

ਉ: ਝਾਰਖੰਡ — ਧਨਬਾਦ।

विविग्नी (Agriculture)

31. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਕਿਸਾਨੀ ਤਰੀਕੇ?

ਉ: ਜੀਵਨ ਉਪਜੀਵੀ, ਵਪਾਰਕ, ਬਗੀਚਾ ਖੇਤੀ।

32. ਸੋਨੇ ਵਾਲਾ ਰੇਸ਼ਾ ਕਿਹੜਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ਉ: ਜੂਟ

33. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਚਾਹ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਤਪਾਦਨ ਵਾਲੀ ਰਾਜ?

ਉ: ਅੱਸਾਮ।

34. ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੇਤੀ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲ ਸਾਫ ਕਰਕੇ ਖੇਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

ਉ: ਜੁੰਮ ਖੇਤੀ (Shifting Agriculture)।

35. ਹਰਿਤ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਭ ਕਿਸਨੂੰ ਹੋਇਆ?

ਉ: ਗੇਹੂੰ ਅਤੇ ਚਾਵਲ ਉਤਪਾਦਨ।

Geography MCQs in Punjabi – ਭਾਗ 1 (Q1–Q30)

Q1. ਪ੍ਰਥਵੀ ਦਾ ਆਕਾਰ ਕੀ ਹੈ?

- A) ਗੋਲ
- в) ਚੌਕੋਰ
- c) ਅੰਡਾਕਾਰ
- р) ਤਿਕੋਣ

ਸਹੀ ਉੱਤਰ: c) ਅੰਡਾਕਾਰ

Q2. ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਮੀ ਨਦੀ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?

- A) ਗੋਦਾਵਰੀ
- в) ਗੰਗਾ
- c) ਬ੍ਰਹਮਪੁਤ੍ਰ
- D) ਯਮਨਾ

ਸਹੀ ਉੱਤਰ: в) ਗੰਗਾ

Q3. ਆਗਨੀਚ ਚਟਾਨਾਂ ਕਿਵੇਂ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ?

- A) ਪਾਣੀ ਤੋਂ
- в) ਲਾਵਾ ਦੇ ਠੰਢਾ ਹੋਣ ਨਾਲ
- c) ਪਵਨ ਨਾਲ
- р) ਬਰਫ਼ ਨਾਲ

ਸਹੀ ਉੱਤਰ: в) ਲਾਵਾ ਦੇ ਠੰਢਾ ਹੋਣ ਨਾਲ

Q4. ਹਰਾ ਘਰ ਪ੍ਰਭਾਵ (Greenhouse Effect) ਕਿਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ?

- A) ਠੰਡਾ ਹੋਣਾ
- в) ਵਰਖਾ
- c) ਗਰਮੀ ਦਾ ਫਸਣਾ
- р) ਹਿਮਵਰਸ਼ਾ

ਸਹੀ ਉੱਤਰ: c) ਗਰਮੀ ਦਾ ਫਸਣਾ

Q5. ਕਿਹੜਾ ਚਟਾਨ ਪਰਿਵਰਤਿਤ ਚਟਾਨ ਹੈ?

- A) ਬੈਸਾਲਟ
- в) ਸੈਂਡਸਟੋਨ
- c) ਮਾਰਬਲ
- р) ਲਾਈਮਸਟੋਨ

ਸਹੀ ਉੱਤਰ: c) ਮਾਰਬਲ

Q6. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਹ ਕਿੱਥੇ ਉਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

- A) ਕੇਰਲ
- в) ਤਮਿਲਨਾਡੂ
- c) ਅੱਸਾਮ
- D) ਪੰਜਾਬ

ਸਹੀ ਉੱਤਰ: c) ਅੱਸਾਮ

Q7. ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਅਰਥ ਕੀ ਹੈ?

- A) ਹੁਣੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਵਧਾਵਾ
- в) ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ
- c) ਭਵਿੱਖ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਦੋਵੇਂ ਲਈ ਵਿਕਾਸ
- р) ਸਿਰਫ਼ ਆਰਥਿਕ ਵਾਧਾ

ਸਹੀ ਉੱਤਰ: c) ਭਵਿੱਖ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਦੋਵੇਂ ਲਈ ਵਿਕਾਸ

Q8. ਨਵੀਨਕਰਣਯੋਗ ਊਰਜਾ ਸਰੋਤ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

- A) ਕੋਇਲਾ
- в) ਪੈਟਰੋਲ
- c) ਹਵਾਈ ਊਰਜਾ
- р) ਡੀਜ਼ਲ

ਸਹੀ ਉੱਤਰ: c) ਹਵਾਈ ਊਰਜਾ

Q9. ਕਿਸਾਨੀ ਵਿੱਚ 'ਸੋਨੇ ਵਾਲਾ ਰੇਸ਼ਾ' ਕਿਹਨੂੰ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

- A) ਕਪਾਹ
- в) ਜੂਟ
- c) ਕਣਕ
- р) ਗੰਨਾ

ਸਹੀ ਉੱਤਰ: А) ਕਪਾਹ

Q10. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹਿਮਨਦੀ ਕਿਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ?

- а) ਉੱਤਰਾਖੰਡ
- в) ਪੰਜਾਬ
- C) ਹimachal Pradesh
- р) ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼

ਸਹੀ ਉੱਤਰ: А) ਉੱਤਰਾਖੰਡ

Q31. ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਚੋਟੀ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?

- A) ਨਾਂਗਾ ਪ**ವ**೯ਤ
- в) ਮਾਊਂਟ ਐਵਰੈਸਟ
- C) ਕਾਂਚੇਨਜੰਗਾ
- D) ਅਨਾਪੁਰਨਾ

ਉੱਤਰ: В) ਮਾਊਂਟ ਐਵਰੈਸਟ

Q32. ਹਿਮਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਚੋਟੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?

- A) ਕਾਮੇਤ
- B) ਨਾਂਗਾ ਪਰਬਤ
- c) ਕਾਂਚਨਜੰਗਾ
- D) ਤ੍ਰਿਸ਼ੂਲ

ਉੱਤਰ: C) ਕਾਂਚਨਜੰਗਾ

Q33. ਕਿਸ ਪਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਚਟਾਨਾਂ ਗਹਿਰੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ?

- A) ਆਗਨੀਚ
- B) ਅਵਸਾਦੀ
- C) ਪਰਿਵਰਤਿਤ
- D) ਉਪਰੀ ਚਟਾਨ

ਉੱਤਰ: A) ਆਗਨੀਚ

Q34. ਪਾਣੀ ਦਾ ਚੱਕਰ ਕਿਹਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

- A) ਜਲ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ
- в) ਜਲ ਚੱਕਰਵਾਤ
- C) ਹਾਈਡ੍ਰੋਲੋਜੀਕਲ ਚੱਕਰ
- D) ਮੌਸਮ ਚੱਕਰ

ਉੱਤਰ: C) ਹਾਈਡ੍ਰੋਲੋਜੀਕਲ ਚੱਕਰ

Q35. ਮੌਸਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਕਿਸ ਉਪਗ੍ਰਹਿ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

- A) ਇਨਸੈਟ
- в) ਅਰੀਅਨ
- C) ਮੰਗਲ ਯਾਨ
- D) ਚੰਦਰਯਾਨ

ਉੱਤਰ: A) ਇਨਸੈਟ

Q36. ਕਿਹੜਾ ਤੱਤ ਮੌਸਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ?

- A) ਲਵਣਤਾ
- B) ਤਾਪਮਾਨ
- C) ਚਟਾਨ
- D) ਹਵਾ ਦੀ ਗਤੀ

ਉੱਤਰ: В) ਤਾਪਮਾਨ

O37. ਮੱਧ ਹਿਮਾਲਿਆ ਦਾ ਹੋਰ ਨਾਂ?

- A) ਹਿਮਾਚਲ
- B) ਸ਼ਿਵਾਲਿਕ
- C) ਪਰਤੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ
- D) ਉੱਤਰੀ ਘਾਟ

ਉੱਤਰ: A) ਹਿਮਾਚਲ

Q38. ਨਦੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਢਾਂਚਾ ਕਿਹੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

- A) ਹਿਮਨਦੀ ਘਾਟੀ
- B) ਘਾਟੀ
- C) ਝੀਲ
- D) ਪਲੇਟੂ

ਉੱਤਰ: B) ਘਾਟੀ

Q39. ਝੂਮ ਖੇਤੀ ਕਿੱਥੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

A) ਭਾਰਤ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਹਿੱਸੇ

- B) ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ
- c) ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ
- D) ਪੂਰਬੀ ਹਿੱਲ ਇਲਾਕੇ

ਉੱਤਰ: D) ਪੂਰਬੀ ਹਿੱਲ ਇਲਾਕੇ

Q40. ਕੋਇਲਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਰੋਤ ਹੈ?

- A) ਨਵੀਨਕਰਣਯੋਗ
- B) ਅਨੰਤ
- c) ਗੈਰ-ਨਵੀਨਕਰਣਯੋਗ
- D) ਨਦੀਆਂ

ਉੱਤਰ: C) ਗੈਰ-ਨਵੀਨਕਰਣਯੋਗ

Q61. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਮੀ ਨਦੀ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?

- A) ਯਮਨਾ
- в) ਗੰਗਾ
- c) ਗੋਦਾਵਰੀ
- D) ਸਤਲੁਜ

ਉੱਤਰ: B) ਗੰਗਾ

Q62. ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਕਿੱਥੇੋ**ਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ**?

- A) ਲਦਾਖ
- в) ਤਿੱਬਤ
- C) ਉੱਤਰਾਖੰਡ
- D) ਹਿਮਾਚਲ

ਉੱਤਰ: B) ਤਿੱਬਤ

Q63. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਮੂਲ ਫਸਲ ਹੈ?

- A) ਚਾਹ
- B) ਕਣਕ
- C) ਚਾਵਲ
- D) ਕਪਾਹ

ਉੱਤਰ: C) ਚਾਵਲ

Q64. ਹਿਮਾਲਿਆ ਦੀ ਉਤਪੱਤੀ ਕਦੋਂ ਹੋਈ ਸੀ?

- A) 40 ਲੱਖ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ
- в) 100 ਲੱਖ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ

- C) 70 ਲੱਖ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ
- D) 250 ਲੱਖ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ

ਉੱਤਰ: D) 250 ਲੱਖ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ

Q65. ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਝੀਲ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?

- A) ਚਿਲਕਾ
- B) ਵੂਲਰ
- C) ਸੰਭਰ
- D) ਦਲ

ਉੱਤਰ: A) ਚਿਲਕਾ

O66. ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ?

- A) ਪੂਰਵੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਘਾਟ
- в) ਸ਼ਿਵਾਲਿਕ
- C) ਹਿਮਾਚਲ
- D) ਵਿੱਧਿਆ

ਉੱਤਰ: A) ਪੂਰਵੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਘਾਟ

Q67. ਭਾਰਤ ਦੀ ਖੇਤੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਆਧਾਰ ਕੀ ਹੈ?

- A) ਵਰਖਾ
- B) ਨਦੀ
- C) ਨਲਕੂਪ
- D) ਝੀਲਾਂ

ਉੱਤਰ: A) ਵਰਖਾ

Q68. ਗੰਗਾ ਦੇ ਉਤਸ ਸਰੋਤ ਦਾ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ?

- A) ਗੋਮੁਖ
- в) ਮਾਣਸਰੋਵਰ
- C) ਗੰਗੋਤਰੀ
- D) ਅਲਕਨੰਦਾ

ਉੱਤਰ: C) ਗੰਗੋਤਰੀ

Q69. ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਮੌਸਮ ਕਿਸ ਨਾਲ ਮਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

- A) ਸੈਟੇਲਾਈਟ
- B) ਰੁਡਾਰ
- c) ਬੈਰੋਮੀਟਰ
- D) ਹਾਈਡ੍ਰੋਮੀਟਰ

ਉੱਤਰ: A) ਸੈਟੇਲਾਈਟ

Q70. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਸੂਬਾ ਚਾਹ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਹੈ?

- A) ਅੱਸਾਮ
- в) ਸਿੱਕਿਮ
- c) ਹਿਮਾਚਲ

D) ਨਾਗਾਲੈਂਡ

ਉੱਤਰ: A) ਅੱਸਾਮ

Q71. ਚੀਨ ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਹੜਾ ਪਹਾੜੀ ਦਰਰਾ ਸਥਿਤ ਹੈ?

- A) ਨਾਥੁ ਲਾ
- B) ਲੇਪੂ ਲੇਖ
- C) ਜੋਜੀਲਾ
- D) ਰੋਤਾਂਗ

ਉੱਤਰ: A) ਨਾਥੂ ਲਾ

072. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੋਇਲਾ ਕਿੱਥੇ ਮਿਲਦਾ ਹੈ?

- A) ਝਾਰਖੰਡ
- в) ਓਡੀਸ਼ਾ
- C) ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ
- D) ਬਿਹਾਰ

ਉੱਤਰ: A) ਝਾਰਖੰਡ

073. ਇੰਡੀਆ ਸਟੈਂਡਰਡ ਟਾਈਮ (IST) ਕਿਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਮਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

- A) ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ
- в) ਕੋਲਕਾਤਾ
- C) ਮਿਰਜ਼ਾਪੁਰ
- D) ਦਿੱਲੀ

ਉੱਤਰ: C) ਮਿਰਜ਼ਾਪੁਰ

Q74. ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

- A) ਕਾਲੀ ਮਿੱਟੀ
- B) ਲਾਲ ਮਿੱਟੀ
- C) ਪੱਲੂ ਮਿੱਟੀ
- D) ਪਲੇਇਨ ਮਿੱਟੀ

ਉੱਤਰ: D) ਪਲੇਇਨ ਮਿੱਟੀ

Q75. ਹਿਮਵਰਸ਼ਾ ਕਿੰਨੀ ਉਚਾਈ 'ਤੇ ਹੋਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

- A) 3000 ਮੀਟਰ
- B) 500 ਮੀਟਰ
- C) 1500 ਮੀਟਰ
- D) 2500 ਮੀਟਰ

ਉੱਤਰ: A) 3000 ਮੀਟਰ

∨Q76. ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਰਾਜ ਖੇਤਰਫਲ ਅਨੁਸਾਰ?

- A) ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
- в) ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ
- C) ਰਾਜਸਥਾਨ
- D) ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼

ਉੱਤਰ: С) ਰਾਜਸਥਾਨ

Trick: "R" for Rajasthan = Record size

Q77. ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਯੂਨੀਅਨ ਟੈਰਿਟਰੀ?

- A) ਦਾਦਰਾ-ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ
- в) ਲੱਖਦਵੀਪ
- C) ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
- D) ਦਿੱਲੀ

ਉੱਤਰ: В) ਲੱਖਦਵੀਪ

Trick: Lakshadweep = Laghu (ਛੋਟਾ)

Q78. ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਰੋਤਾਂਗ ਦਰਰਾ ਕਿਸ ਲਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ?

- A) ਵਪਾਰਕ ਮਾਰਗ
- B) ਖੇਤੀ
- C) ਹਿਮ ਵਾਤਾਵਰਣ
- D) ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ

ਉੱਤਰ: A) ਵਪਾਰਕ ਮਾਰਗ

Q79. ਅੰਧਮਾਨ ਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ?

- A) ਕੋਰਪੋਰਟ
- в) ਪੋਰਟ ਬਲੇਅਰ
- c) ਕੋਚੀ
- D) ਚੰਦਰਾਨੀ

ਉੱਤਰ: В) ਪੋਰਟ ਬਲੇਅਰ

Q80. ਗੰਗਾ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮਪੁਤ੍ਰਾ ਦੀਆਂ ਡੈਲਟਾ ਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

- A) ਸੁੰਦਰਬਨ
- в) ਚਿਲਕਾ
- C) ਰੂਪਕੁੰਡ
- D) ਹੈਮਕੁੰਡ

ਉੱਤਰ: A) ਸੁੰਦਰਬਨ

Trick: "Sundar" floodplain because of 2 mighty rivers

Q81. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਭੂਚਾਲ ਅਧਿਕਤਮ ਕਿੱਥੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ?

- A) ਦੱਖਣ
- в) ਮੱਧ ਭਾਰਤ
- C) ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ
- D) ਪੱਛਮੀ ਭਾਰਤ

ਉੱਤਰ: C) ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ

082. ਪੰਜ ਨਦੀਆਂ ਵਾਲਾ ਰਾਜ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

- A) ਪੰਜਾਬ
- B) ਹਰਿਆਣਾ
- C) ਉੱਤਰਾਖੰਡ
- D) ਬਿਹਾਰ

ਉੱਤਰ: A) ਪੰਜਾਬ

Q83. ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਰਣ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

- A) ਚੰਬਲ
- B) ਕਾਛ ਦਾ ਰਣ
- C) ਬਾਰਮੇਰ
- D) ਬਿੱਟ ਰਣ

ਉੱਤਰ: B) ਕਾਛ ਦਾ ਰਣ

Q84. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹਰਿਤ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਕਿੱਥੇ ਹੋਈ ਸੀ?

- A) ਪੰਜਾਬ
- в) ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
- C) ਬਿਹਾਰ
- D) ਮਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼

ਉੱਤਰ: A) ਪੰਜਾਬ

Trick: Punjab = Production boost

Q85. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਨਕਸ਼ਾ ਦੋਹਰਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸਰਹੱਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ?

- A) ਰਾਜਸੀ ਨਕਸ਼ਾ
- в) ਭੂਗੋਲਿਕ ਨਕਸ਼ਾ
- c) ਲਾਈਨ ਆਫ ਅਕਚੁਅਲ ਕਨਟਰੋਲ
- D) ਆਉਟਲਾਈਨ

ਉੱਤਰ: C) ਲਾਈਨ ਆਫ ਅਕਚੁਅਲ ਕਨਟਰੋਲ (LAC)

Q86. ਕਿਹੜੀ ਭਾਰਤੀ ਨਦੀ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ?

- A) ਗੋਦਾਵਰੀ
- B) ਨਰਮਦਾ
- C) ਗੰਗਾ
- D) ਬ੍ਰਹਮਪੁਤ੍ਰ

ਉੱਤਰ: В) ਨਰਮਦਾ

Trick: "N" for Narmada = "Not East"

Q87. ਹਿਮਵਰਸ਼ਾ ਕਿਹੜੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਉੱਤੇ ਹੋਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

- A) 2000 ਮੀਟਰ
- B) 3000 ਮੀਟਰ
- C) 4000 ਮੀਟਰ
- D) 5000 ਮੀਟਰ

ਉੱਤਰ: B) 3000 ਮੀਟਰ

Q88. ਭਾਰਤ ਦਾ ਕਿਨਾਰੇ ਵਾਲਾ ਰਾਜ ਨਹੀਂ?

- A) ਓਡੀਸ਼ਾ
- B) ਤਮਿਲਨਾਡੂ
- C) ਹਰਿਆਣਾ
- D) ਗਜਰਾਤ

ਉੱਤਰ: C) ਹਰਿਆਣਾ

Q89. ਉੱਤਰੀ ਪਲੇਇਨ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?

- A) ਲਾਲ ਮਿੱਟੀ
- B) ਕਾਲੀ ਮਿੱਟੀ
- C) ਪੱਲੂ ਮਿੱਟੀ
- D) ਲੋਇਲ ਮਿੱਟੀ

ਉੱਤਰ: D) ਲੋਇਲ ਮਿੱਟੀ

Q90. ਕਿਸੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਉਚਾਈ ਮਾਪਣ ਵਾਲਾ ਯੰਤਰ?

- A) ਬੈਰੋਮੀਟਰ
- в) ਅਲਟੀਮੀਟਰ
- c) ਸੇਸਮੋਮੀਟਰ
- D) ਟੈਲੀਮੀਟਰ

ਉੱਤਰ: В) ਅਲਟੀਮੀਟਰ

Q91. ਮੱਧ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਲੇਟੂ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

- A) ਚੋਟਾ ਨਾਗਪੁਰ
- В) ਵਿੱਧਿਆ
- C) ਦੱਖਣੀ ਪਲੇਟੁ
- D) ਮਾਲਵਾ

ਉੱਤਰ: D) ਮਾਲਵਾ

Q92. ਹਿਮਨਦੀ ਰਾਹੀਂ ਬਣੀ ਝੀਲ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

- A) ਲੈਗੁਨ
- в) ਮੋਰੈਨ ਝੀਲ
- C) वेटव
- D) ਓਕਸਬੋ

ਉੱਤਰ: В) ਮੋਰੈਨ ਝੀਲ

Q93. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਾਫੀ ਕਿੱਥੇ ਉੱਗਦੀ ਹੈ?

- A) ਕੇਰਲ
- B) ਤਮਿਲਨਾਡੂ
- C) ਆਂਧਰਾ
- D) ਕਰ**਼**੧ਾਟਕ

ਉੱਤਰ: D) ਕਰ**਼**੧ਾਟਕ

Q94. ਅੰਡਮਾਨ ਟਾਪੂ ਕਿਹੜੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਹਨ?

- A) ਲਾਲ ਸਮੰਦਰ
- в) ਅਰਬੀ ਸਮੁੰਦਰ
- C) ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਖਾੜੀ

D) ਹਿੰਦ ਮਹਾਸਾਗਰ ਉੱਤਰ: C) ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਖਾੜੀ

Q95. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਰਵੋਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਮੌਸਮ ਸੰਸਥਾ?

- A) ISRO
- B) IMD
- C) NSSO
- D) NITI

ਉੱਤਰ: B) IMD (India Meteorological Department)

Q96. ਸਬ-ਟ੍ਰਾਪਿਕਲ ਕਲਾਈਮਟ ਵਿੱਚ ਕੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ?

- A) ਉੱਚ ਤਾਪਮਾਨ
- в) ਘੱਟ ਵਰਖਾ
- C) ਹਿਮਵਰਸ਼ਾ
- D) ਉੱਚ ਆਰਦ੍ਰਤਾ

ਉੱਤਰ: C) ਹਿਮਵਰਸ਼ਾ

Q97. ਪਲੇਟ ਟੈਕਟੋਨਿਕਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਕਿਸ ਪਲੇਟ 'ਤੇ ਹੈ?

- A) ਅਸਟਰੇਲੀਆ
- в) ਇੰਡੋ-ਆਸਟਰੇਲੀਆ
- C) ਯੂਰੋਪੀਅਨ
- D) ਅੰਟਾਰਟਿਕ

ਉੱਤਰ: В) ਇੰਡੋ-ਆਸਟਰੇਲੀਆ

Q98. ਭਾਰਤ ਦੀ ਲੰਬਾਈ (ਉੱਤਰ-ਦੱਖਣ) ਕਿੰਨੀ ਹੈ?

- A) 3214 km
- B) 2933 km
- C) 2500 km
- D) 4000 km

ਉੱਤਰ: A) 3214 km

Q99. ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਟੀਕੂ ਝੀਲ?

- A) ਸੰਭਰ
- в) ਚਿਲਕਾ
- C) ਵਲਰ
- D) ਦਲ

ਉੱਤਰ: A) ਸੰਭਰ

Q100. ਪਾਰਿਸ਼ਥਿਤਿਕ ਸੰਤੁਲਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ?

- A) ਨਮੀ
- B) ਵਾਤਾਵਰਣ
- C) ਜੀਵਵਿਦਿਆ
- D) ਭੂਗੋਲ

ਉੱਤਰ: C) ਜੀਵਵਿਦਿਆ

FAST REVISION NOTES – GEOGRAPHY (ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ)

1. ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਕਸ਼ੇਕ ਚੀਜ਼ਾਂ (Trick-Based):

ਪੰਜ ਮੁੱਖ ਨਦੀਆਂ (Punjab diya):

Trick: "Beas Ravi Chenab Jhelum Sutlej" → BR-CJS

ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਚ ਵਹਿੰਦੀਆਂ ਨੇ।

2. ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਨਦੀਆਂ (ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਜਾਂਦੀਆਂ):

Trick: "Godavari-Krishna-Kaveri-Mahanadi" → GKCM — ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਭਣੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਨੇ, ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਖਾੜੀ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗਦੀਆਂ

3. ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਵਹਿੰਦੀਆਂ ਨਦੀਆਂ:

• ਨਰਮਦਾ, ਤਾਪੀ, ਮਾਹੀ

Trick: NaTaMa — West wale drama

4. ਹਿਮਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਪਰਤਾਂ:

ਹਿੱਸਾ ਨਾਂ ਮੁੱਖ ਚੋਟੀਆਂ

ਉੱਚਾ ਹਿਮਾਲਿਆ ਹਿਮਾਦ੍ਰੀ ਐਵਰੈਸਟ, ਕਾਂਚਨਜੰਗਾ ਮੱਧ ਹਿਮਾਲਿਆ ਹਿਮਾਚਲ ਪੀਰ ਪੰਜਾਲ, ਧੌਲਾਧਾਰ ਨੀਵਾਂ ਹਿਮਾਲਿਆ ਸ਼ਿਵਾਲਿਕ ਨਵੀਨ ਪਹਾੜੀਆਂ

Trick: "ShiHiHi" $\rightarrow$ Shiwalik $\rightarrow$ Himachal $\rightarrow$ Himadri (from bottom to top)

5. ਜ਼ਮੀਨ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ (Soil Types):

ਮਿੱਟੀ ਖੇਤਰ ਫਸਲ

ਕਾਲੀ ਮਿੱਟੀ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, MP ਕਪਾਹ

ਲਾਲ ਮਿੱਟੀ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਚਾਵਲ, ਦਾਲਾਂ

ਪੱਲੂ ਮਿੱਟੀ ਉੱਤਰ ਭਾਰਤ ਕਣਕ, ਚਾਵਲ

ਰੇਤਲੀ ਮਿੱਟੀ ਰਾਜਸਥਾਨ ਬਾਜਰਾ

Trick: *KaLaPaRe* = *Black, Red, Alluvial, Sandy*

6. ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ:

ਸਥਾਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ

ਮਾਉਂਟ ਐਵਰੈਸਟ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਚੋਟੀ

ਸੁੰਦਰਬਨ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਡੈਲਟਾ

ਚਿਲਕਾ ਝੀਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਖਾਰੀ ਝੀਲ

ਸੰਭਰ ਝੀਲ ਲੂਣ ਵਾਲੀ ਝੀਲ ਕਾਛ ਦਾ ਰਣ ਰੇਤਲੀ ਟਾਪੂ ਰਣ

7. ਊਰਜਾ ਸਰੋਤ (Trick):

NRE = ਨਵੀਨਕਰਣਯੋਗ ਊਰਜਾ

- ਸੂਰਜੀ
- ਹਵਾ
- ਪਾਣੀ
- ਬਾਇਓਗੈਸ

Trick: $SuHaPaBio \rightarrow Renewable$

Non-Renewable (GaKoPaNa):

- ਗੈਸ
- ਕੋਇਲਾ
- ਪੈਟਰੋਲ
- ਨੈਚਰਲ ਗੈਸ

8. ਹਵਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ:

ਕਿਸਮ ਦਿਸ਼ਾ ਸਮਾਂ

ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮੀ ਸਮਾਂਦਰੀ ਹਵਾ (ਵਰਖਾ) ਜੂਨ-ਸਤੰਬਰ ਉੱਤਰੀ-ਪੂਰਬੀ ਸੁੱਕੀ ਹਵਾ ਅਕਤੂਬਰ-ਮਾਰਚ

Trick: "SaPa – Rain", "Utu – Dry"

9. ਰਾਜ ਤੇ ਉਤਪਾਦ (Match karan layi):

ਰਾਜ ਉਤਪਾਦ ਪੰਜਾਬ ਕਣਕ, ਧਾਨ ਅੱਸਾਮ ਚਾਹ ਝਾਰਖੰਡ ਕੋਇਲਾ ਕਰਨਾਟਕ ਕਾਫੀ ਗੁਜਰਾਤ ਲੂਣ, ਬਾਜਰਾ